

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 49 - שנת תשפ”ב גיליון ”כי-תצא” - יד’ אלול תשפ”ב, 10 לספטמבר 2022)

לע”נ אמו”ר ר’ יוסף - חיים ב”ר יעקב רוט ז”ל

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”כי-תצא” - הקרב על התודעה, הקשב והעירנות

איוואזרו, מיזארו וקיקזארו הם השמות היפניים של שלושת הקופים בסמל הידוע: האחד מכסה בידיו את פיו, השני מכסה את עיניו, והשלישי מכסה את אוזניו.

מקורו של סמל זה במזרח הרחוק והוא בא לסמל ולהטיף להתרחקות מן הרוע: ”אל תראו רוע, אל תשמעו רוע ואל תדברו רוע”. אולם בעולם המודרני שינה סמל זה את משמעותו לגנאי והוא מסמל כיום את האדם שבוחר להעלים עין מן המתרחש. עוצם את עיניו ולא מתערב ברע ובעוול הנעשה סביבו.

פרשתנו פרשת כי-תצא פונה ישירות אל המתעלם, האוטם את אוזניו ועוצם את עיניו ואומרת לו: **”לא תוכל להתעלם...”**

לא תראך את שור אַחִיד או אַת שִׁי נְדָחִים (ואובדים) וְהִתְעַלְמָתָּ מֵהֶם, הַשֵּׁב תְּשִׁיבֵם לְאִחִיד... וְכֹן תַּעֲשֶׂה לְכָל אֲבִדַת אַחִיד אֲשֶׁר תֵּאבֵד מִמֶּנּוּ וּמִצִּאֲתָהּ **לא תוכל להתעלם**. לא תראך את חמור אַחִיד או שֹׁרוֹ נְפִלִים בְּדָרְךָ וְהִתְעַלְמָתָּ מֵהֶם הֲקִים תְּקִים עִמּוֹ” (דברים כב, א-ד).

”והתעלמת מהם”?? לא ולא. ”השב תשיבם לאַחִיד”.

”לא תוכל להתעלם...” - אל תעצום את עיניך כאלו אינך רואה אותו ואל תפטור את עצמך מן המצווה הזאת בשרירות לבך. ואפילו אם יש לך עסקים אחרים והדבר כרוך בטירחה רבה, אל תאמר פטור אני... ואפילו אם זו אבידה החוזרת על עצמה שוב ושוב... (עפ”י המפרשים).

”לא תוכל להתעלם...” - כך הדבר בהשבת אבידה, כך הדבר בעשיית צדק וחסד לחלשים בחברה - לגר ליתום ולאלמנה וכך הדבר גם בהצלת אדם הנמצא בצרה, במצוקה או בסכנת חיים.

ואכן, את נושא הצלת הנפשות ציינה התורה במפורש: **”לא תעמד על דם רַעַךְ אֲנִי ה' ”** (ויקרא יט, טז). אם אתה רואה את חברך טובע בנהר או מותקף על ידי חיה או שודדים, אל תעזבנו לנפשו, לפי שאתה חייב להצילו” (עפ”י מדרש אגדה, קדושים).

הפועל **להתעלם**, מופיע בארבעת הפסוקים בפרק בו פתחנו, **שלוש פעמים**. וכל כך למה?!

אנחנו נמצאים במאבק מתמיד עם העולם שסביבנו על הקשב, תשומת הלב והתודעה שלנו. הרדיו, הטלביזיה, הפלפון, שלטי החוצות, האנשים הסובבים אותנו, צופרי המכוניות, ומה לא, כל אלה תובעים מאיתנו - תקשיב לי, שים לב אלי, תיזהר, תיקנה אותי ועוד ועוד. וכך, לא פעם אנחנו פשוט מתנתקים. ”סוגרים מדף”, מנתקים קשר וקשב ומנסים לשמור על ”סביבה פנימית” נקיה ושקטה ולשקוע במחשבות על מה שכן מעניין אותנו ורצוי לנו. ולכן אולי הצו הראשון של **אל תתעלם**, קורא לנו לא להתנתק לגמרי מן הסביבה.

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

ולפעמים, גם כאשר אנחנו כן רואים משהו, משהו שלא רצוי, נוח, או "מתאים" לנו אנחנו פשוט מסובבים את הראש ומתעלמים... ואכן הצו השני של **אל תתעלם**, הוא כפשוטו, אל תסובב ואת ראשך ואל תעצום את עיניך.

והציווי השלישי של **אל תתעלם**, פונה אולי לאלה שאכן ראו והבינו את המצב לאשורו אך החליטו להמשיך בדרכם ולא לעזור לחבר הנמצא בצרה.

אפשר לראות את הפסוקים האלה כקריאה כפולה ומשולשת. גם קריאה לעירנות - לא להתנתק מסביבתנו. ולהיות בתודעה של קשב כלפי הסובבים אותנו. להקשיב לחוש ולהרגיש את צרתו של הזולת ואת צרכיו. וגם כקריאה לקחת אחריות ולעזור לחבר ולהטות כתף כשצריך.

אסיים בסיפור המוכר לי ממקור אישי ברוח דברינו, על אדם שלא התעלם ממצוקתו של חברו.

מדוע פניך נפלו, שאל שמשון את חברו לעבודה. מחר יש לי טסט (מבחן נהיגה) נוסף ואם לא אעבור, אאבד את זכותי לקנות רכב בהנחה כעולה חדש, כי תוקף הזכות שלי עומד לפוג (זכות שהוגבלה בזמנו למספר שנים מיום העליה).

ומדוע נכשלת עד היום? שאל שמשון. הטסטר מאד חמור סבר וזה מלחיץ אותי... ואיפה הטסט שלך מחר? בחולון, ענה העולה החדש.

שמשון שראה את מצוקתו של חברו, החליט לעשות מעשה. הוא התקשר למשרד הרישוי וביקש לדבר עם הבוחן הראשי. הוא סיפר לבוחן על המצוקה ואמר: אני לא מבקש שום הקלה או פרוטקציה, רק תחייכו אליו.

לאחר כמה ימים חזר החבר ואור בעיניו. הצלחתי... עברתי את הטסט...

מה קרה, שאל שמשון? הפעם הבוחן חייך אלי ושאל לשלומי. זה הרגיע אותי. לא הרגשתי מאויים והנסיעה זרמה בהצלחה.

"לא תוכל להתעלם..."

מרכת שבת טובה, אשה רוט

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל:
rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חבריך.**